

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie S.S. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 18 grudnia 2025 r.

wniosku obrońcy skazanych o wyłączenie SSN Z.K. od udziału w sprawie kasacyjnej o sygn. akt V KK 320/24,

postanowił:

**wniosek obrońcy skazanych A.P. i S.S. o wyłączenie SSN Z.K.
pozostawić bez rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 22 października 2025 r., SSN Z.K. został wyznaczony do rozpoznania kasacji w sprawie zarejestrowanej w Sądzie Najwyższym pod sygn. V KK 320/24

Wnioskiem z 6 listopada 2025 r. obrońca skazanych A.P. i S.S. wniósł o wyłączenie od rozpoznania ww. sprawy SSN Z.K. W złożonym wniosku podniósł, że okoliczności związane z uzyskaniem statusu sędziego Sądu Najwyższego przez sędziego Z.K. w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radę Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. prowadziłyby, gdyby ww. sędzia rozstrzygał ww. sprawę do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, standardu konstytucyjnego, a także do przyjęcia, że sąd w takim składzie będzie sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Obrońca nie rozwijając powyższej kwestii, tak sformułowany wniosek skonkludował, że aktualna – według niego – pozostaje również argumentacja przedstawiona w postanowieniu uchylającym postanowienie o uznaniu kasacji za oczywiście bezzasadną, jak również w postanowieniach Sądu Najwyższego z 9 września i 21 października 2025 r. w przedmiocie wyłączenia innych sędziów.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wniosek o wyłączenie SSN Z. K. jako niedopuszczalny z mocy ustawy należało pozostawić bez rozpoznania.

Na wstępie należy podkreślić, że zasadnicza część przedstawionych przez wnioskodawcę argumentów nie mogła zostać rozpoznana w trybie 41 § 1 k.p.k.

Sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności w danej sprawie. Z kolei na podstawie art. 29 § 5 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 622), ustawodawca dopuścił możliwość badania spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Zatem zakres przedmiotowy drugiej regulacji jest węższy od przewidzianego w art. 41 § 1 k.p.k. Porównanie obu tych regulacji prowadzi natomiast do wniosku, że art. 29 § 5 uSN. stanowi *lex specialis* względem art. 41 § 1 k.p.k. W ujęciu bowiem temporalnym przepis 29 § 5 uSN jest przepisem późniejszym względem art. 41 § 1 k.p.k., co pozwala twierdzić, że wprowadzenie go do porządku prawnego wywiera skutek derogujący art. 41 § 1 k.p.k. w tej części, w której przedmioty obu regulacji się pokrywają. Wyprowadzony wniosek jest również uprawniony, biorąc chociażby pod uwagę treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 4 marca 2020 r., P 22/19, w którym uznano art. 41 § 1 w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., stosowany odpowiednio na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy z 6 lipca 1982 r. *o radcach prawnych* w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady

Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa za niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwencją zaprezentowanej wykładni jest zatem stwierdzenie niedopuszczalności zastosowania art. 41 § 1 k.p.k. w sytuacji, w której z treści wniosku o wyłączenie sędziego wynika, że dotyczy on okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego i jego postępowania po powołaniu (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z 30 października 2025 r., II KB 36/25).

Przechodząc do dalszych rozważań, przywołać należy stanowisko Sądu Najwyższego wynikające z treści postanowienia z 8 października 2025 r., sygn. II KB 45/24, z którego wynika, że potencjalne zakwestionowanie przez sąd niezawisłości sędziego objętego wnioskiem sformułowanym na podstawie tego przepisu wywołuje nie tylko skutki procesowe, które dotyczą postępowania - w kontekście którego doszło do wyłączenia (jak to ma miejsce przy wyłączeniu na podstawie art. 41 k.p.k. i art. 42 k.p.k.), ale także pociąga za sobą skutki potencjalnie dotkliwe dla sędziego osobiście. W związku z tym sędziemu musi zostać zagwarantowane prawo do obrony. Z tego też względu ustawodawca, wprowadzając w art. 29 § 5 uSN wyjątkową możliwość oceny wpływu, jak i okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego, które mogłyby mieć wpływ na jego sposób orzekania, nie tylko obwarował tę możliwość wieloma wymogami formalnymi, ale – w sytuacji, gdyby wniosek został uwzględniony – przyznał sędziemu prawo do złożenia odwołania (art. 29 § 21 uSN). Regulacja ta jest konsekwencją uwzględnienia norm konstytucyjnych i gwarantuje sędziom ochronę przed niesłusznymi pomówieniami. Konieczne jest więc wykazanie, że w okolicznościach danej sprawy wątpliwości, które dotyczą powołania sędziego i jego postępowania po powołaniu, mogą prowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności przy rozpoznawaniu danej sprawy, od rozpoznania której sędzia miałby zostać wyłączony. Podnoszone natomiast zarzuty nie mogą mieć nadto charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (vide postanowienie SN z 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22). Z uwagi więc na to, że wnioskodawca zdecydował się złożyć wniosek w oparciu o art. 41 § 1 k.p.k. i poprzestał na argumentach systemowych związanych z powołaniem

sędziego Z.K. na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, wniosek powyższy należało uznać za niedopuszczalny z mocy ustawy i pozostawić go bez rozpoznania.

Mając powyższe okoliczności na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej nn. postanowienia.

Małgorzata Bednarek

[WB]

[r.g.]